

Tentamen Fourieranalys för E2, 96-08-27, lösningar

Uppgift 1

$x = \delta$ ger $h' + ah = b\delta' + c\delta$, Laplacetransformation ger $F : s$ överföringsfunktion $H(s) = \frac{bs+c}{s+a}$.

a) F är stabil, om $\text{Re } a > 0$ (c, b godt), eller om $c = ba$ (a, b godt.).

För $a = \frac{1}{2}, b = 3, c = \frac{-3}{2}$ är $H(s) = 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}}$ och $\hat{h}(\omega) = 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}}$, alltså:

$$b) F(\theta) \supset 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{s} = 3 \left(\frac{2}{s+\frac{1}{2}} - \frac{1}{s} \right) \subset \underline{3(2e^{-\frac{t}{2}} - 1)\theta(t)}.$$

c) Sätt in $y = \sin \frac{t}{2}$ i F 's tillståndsekvation $y' + \frac{1}{2}y = 3(x' - \frac{1}{2}x)$, så får du $\frac{1}{2} \cos \frac{t}{2} + \frac{1}{2} \sin \frac{t}{2} = 3(x' - \frac{1}{2}x)$ som satisfieras av $x(t) = -\frac{1}{3} \cos \frac{t}{2}$.

$$d) F(\sin t) = \left| \hat{h}(1) \right| \sin(t + \arg \hat{h}(1)) = \left[\hat{h}(1) = 3 \frac{j-\frac{1}{2}}{j+\frac{1}{2}} \Rightarrow \left| \hat{h}(1) \right| = 3 \text{ och } \arg \hat{h}(1) = \arg \left(-\left(\frac{1}{2} - j\right)^2 \right) = \arg \left(\frac{3}{4} + j \right) = \arctan \frac{4}{3} \right] = 3 \sin \left(t + \arctan \frac{4}{3} \right) = \underline{\frac{3}{5}(3 \sin t + 4 \cos t)}.$$

$$F(\sin t \theta(t)) \supset 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{1+s^2} = \frac{3}{5} \left(-\frac{4}{s+\frac{1}{2}} + \frac{4s}{s^2+1} + \frac{3}{s^2+1} \right) \subset \underline{\frac{3}{5}(3 \sin t + 4 \cos t - 4e^{-\frac{t}{2}})\theta(t)}.$$

$$e) F(e^t \theta(-t)) \supset 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{1-j\omega} = \frac{-2}{j\omega+\frac{1}{2}} + \frac{1}{1-j\omega} = -2 \frac{2}{1+j(2\omega)} + \frac{1}{1-j\omega} \subset \underline{-2e^{-\frac{t}{2}}\theta(t) + e^t \theta(-t)}.$$

$$F(e^{-t} \theta(t)) \supset 3 \frac{s-\frac{1}{2}}{s+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{s+1} = 3 \left(\frac{-2}{s+\frac{1}{2}} + \frac{3}{s+1} \right) \subset \underline{(-6e^{-\frac{t}{2}} + 9e^{-t})\theta(t)}. \text{ Och det ger nu:}$$

$$F(e^{-|t|}) = F(e^t \theta(-t) + e^{-t} \theta(t)) = \underline{(9e^{-t} - 8e^{-\frac{t}{2}})\theta(t) + e^t \theta(-t)}.$$

$$\left[\begin{array}{l} \text{Anm: Det sista får du även direkt, men jobbigare (?):} \\ F(e^{-|t|}) \supset 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}} \cdot \frac{2}{1+\omega^2} = \frac{-8}{j\omega+\frac{1}{2}} - \frac{8j\omega}{\omega^2+1} + \frac{10}{\omega^2+1} \subset \underline{-8e^{-\frac{t}{2}}\theta(t) + 5e^{-|t|} + 4e^{-|t|} \text{sgnt}} \end{array} \right].$$

$y(t) = F(e^t \theta(t))$ har den totala energin

$$E = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |\hat{y}(\omega)|^2 d\omega = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left| 3 \frac{j\omega-\frac{1}{2}}{j\omega+\frac{1}{2}} \cdot \frac{1}{1-j\omega} \right|^2 d\omega = \frac{1}{2\pi} \cdot 2 \int_0^{\infty} 9 \cdot 1 \cdot \frac{1}{1+\omega^2} d\omega = \frac{9}{\pi} [\arctan \omega]_0^{\infty} =$$

$$\frac{9}{\pi} \cdot \frac{\pi}{2}. \text{ I bandet } |\omega| \leq \Omega \text{ ligger energin } E_{\Omega} = \frac{1}{2\pi} \int_{-\Omega}^{\Omega} \frac{9}{1+\omega^2} d\omega = \frac{9}{\pi} [\arctan \omega]_0^{\Omega} = \frac{9}{\pi} \arctan \Omega.$$

Nu skall $E_{\Omega} = \frac{1}{2}E$, dvs. $\arctan \Omega = \frac{\pi}{4}$, alltså $\underline{\Omega = 1}$.

sva: a) $\text{Re } a > 0, b, c$ godt eller $c = ab, a, b$ godt.

$$b) 3(2e^{-\frac{t}{2}} - 1)\theta(t) \quad c) -\frac{1}{3} \cos \frac{t}{2}$$

$$d) \frac{3}{5}(3 \sin t + 4 \cos t) \text{ resp. } \frac{3}{5}(3 \sin t + 4 \cos t - 4e^{-\frac{t}{2}})\theta(t)$$

$$e) -2e^{-\frac{t}{2}}\theta(t) + e^t \theta(-t) \text{ resp. } (-6e^{-\frac{t}{2}} + 9e^{-t})\theta(t) \text{ resp. } 9e^{-t} - 8e^{-\frac{t}{2}}\theta(t) + e^t \theta(-t), \Omega = 1$$

Uppgift 2

Ansättningen $u(x, t) = X(x)T(t)$ ger $\frac{X''}{X} = \frac{T'}{T} \stackrel{!}{=} \lambda$, för X är det ett S-L-problem:

$$\left\{ \begin{array}{l} X'' = \lambda X, 0 < x < \pi \\ X'(0) = X'(\pi) = 0 \end{array} \right. \text{ med } \lambda \leq 0. \text{ Till } \lambda = 0 \text{ hör egenlösningen } X_0(x) = c.$$

Till $\lambda < 0$ hör lösningarna $X_{\lambda}(x) = a \cos \sqrt{-\lambda} x + b \sin \sqrt{-\lambda} x$.

$$X'_{\lambda}(0) = 0 \Rightarrow b = 0, X'_{\lambda}(\pi) = 0 \Rightarrow \sin \sqrt{-\lambda} \pi = 0 \Rightarrow \lambda_k = -k^2, \text{ alltså:}$$

$$\lambda_k = -k^2, X_k(x) = \cos kx, k = 0, 1, 2, \dots$$

Till dessa λ_k har ekv. $T' = \lambda_k T$ lösningarna $T_k(t) = e^{\lambda_k t} = e^{-k^2 t}$, alltså är

$$u(x,t) = \sum_{k=0}^{\infty} c_k \cos kx e^{-k^2 t}.$$

För $t = 0$ skall $u(x,0) = \sum_{k=0}^{\infty} c_k \cos kx = 4 \sin^4 x =$
 $= (1 - \cos 2x)^2 = 1 - 2 \cos 2x + \frac{1}{2}(1 + \cos 4x) = \frac{3}{2} - 2 \cos 2x + \frac{1}{2} \cos 4x$, dvs
 $c_0 = \frac{3}{2}, c_2 = -2, c_4 = \frac{1}{2}$ och $c_k = 0$ för $k \notin \{0, 2, 4\}$.

svar: $u(x,t) = \frac{3}{2} - 2e^{-4t} \cos 2x + \frac{1}{2}e^{-16t} \cos 4x$

Uppgift 3

$$P(x) = \sum_{k=1}^4 c_k P_k(x) \text{ där } P_k(x) \text{ är Legendrepolytom och } c_k = \frac{2k+1}{2} \int_{-1}^1 \sinh x P_k(x) dx.$$

$c_0 = c_2 = c_4 = 0$, ty $\sinh x$ är udda och P_0, P_2, P_4 är jämna.

Eftersom P_1, P_3 är udda så är $c_1 = 3 \int_0^1 x \sinh x dx = 3[x \cosh x - \sinh x]_0^1 =$

$$= 3 \cosh 1 - 3 \sinh 1 \text{ och } c_3 = 7 \int_0^1 \frac{1}{2}(5x^3 - 3x) \sinh x dx = [\text{part.int}] =$$

$$= \frac{7}{2}[5(x^3 \cosh x - 3x^2 \sinh x + 6x \cosh x - 6 \sinh x) - 3(x \cosh x - \sinh x)]_0^1 =$$

$$= \frac{7}{2}(32 \cosh 1 - 42 \sinh 1).$$

Alltså är $P(x) = (3 \cosh 1 - 3 \sinh 1)x + \frac{7}{2}(16 \cosh 1 - 21 \sinh 1)(5x^3 - 3x)$.

svar: $(-65 \cosh 1 + \frac{435}{2} \sinh 1)x + (280 \cosh 1 - \frac{735}{2} \sinh 1)x^3$

Anm: Rita $\sinh x$ och $P(x)$ för att se vilken fantastisk approximation det är; felet är

$$\int_{-1}^1 (\sinh x - (-65 \cosh 1 + \frac{435}{2} \sinh 1)x - (280 \cosh 1 - \frac{735}{2} \sinh 1)x^3)^2 dx = 0.3695 \times 10^{-5} !$$

Uppgift 4

$$f(t) = \frac{1}{1+t^2} * \arctan t \Rightarrow f'(t) = \frac{1}{1+t^2} * \frac{1}{1+t^2} \supset \pi^2 e^{-2|\omega|} = \frac{\pi}{2} \pi 2 e^{-2|\omega|}$$

$$\left[e^{-|\omega|} \supset \frac{2}{1+\omega^2} \Rightarrow \frac{1}{1+t^2} \supset \pi e^{-|\omega|} \right] \Rightarrow f'(t) = \frac{\pi}{2} \frac{1}{1+(\frac{t}{2})^2} \Rightarrow f(t) = \pi \arctan \frac{t}{2} + c, \text{ eftersom}$$

$$f(0) = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{1+\tau^2} \cdot \arctan(-\tau) d\tau = 0 \text{ [udda integrand]}, \text{ så är } c = 0.$$

svar: $\pi \arctan \frac{t}{2}$